

ΔΥΜΕΝΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ-ΘΕΜΑΤΑ

Άσκηση 1 Δίνεται η εξίσωση $x \cdot y = 2$ σε ορθοκανονικό σύστημα συντεταγμένων Oxy. Να βρεθεί η εξίσωση αυτής στο σύστημα συντεταγμένων που προκύπτει με στροφή των αξόνων κατά γωνία $\frac{\pi}{3}$.

Λύση

Οι τύποι μετασχηματισμού συντεταγμένων είναι:

$$\begin{aligned} x &= (\cos\varphi)x' - (\sin\varphi)y' \\ y &= (\sin\varphi)x' + (\cos\varphi)y' \end{aligned} \quad \left. \right\} \text{(Σχέση 5.2)}$$

$$\text{και για } \varphi = \frac{\pi}{3} \text{ γίνονται: } \begin{aligned} x &= \left(\cos \frac{\pi}{3}\right)x' - \left(\sin \frac{\pi}{3}\right)y' \\ y &= \left(\sin \frac{\pi}{3}\right)x' + \left(\cos \frac{\pi}{3}\right)y' \end{aligned} \quad \left. \right\} \Rightarrow \begin{aligned} x &= \frac{1}{2}x' - \frac{\sqrt{3}}{2}y' \\ y &= \frac{\sqrt{3}}{2}x' + \frac{1}{2}y' \end{aligned} \quad \left. \right\}$$

Άρα η εξίσωση $x \cdot y = 2$ θα γίνει :

$$\left(\frac{1}{2}x' - \frac{\sqrt{3}}{2}y' \right) \cdot \left(\frac{\sqrt{3}}{2}x' + \frac{1}{2}y' \right) = 2 \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{4}(x')^2 - \frac{\sqrt{3}}{4}(y')^2 - \frac{1}{2}y' \cdot x' = 2$$

$$\Rightarrow \sqrt{3}(x')^2 - \sqrt{3}(y')^2 - 2y' \cdot x' = 8.$$

Άσκηση 2 Έστω η παράσταση $x^2 - y^2$ στο σύστημα συντεταγμένων Oxy. Να βρεθεί η γωνία κατά την οποία πρέπει να στραφούν οι άξονες, έτσι ώστε στο σύστημα $Ox'y'$ η παράσταση να γίνει $(x')^2 - (y')^2 - 2x'y'$.

Λύση

Οι τύποι μετασχηματισμού συντεταγμένων είναι:

$$\left. \begin{array}{l} x = (\cos\varphi)x' - (\sin\varphi)y' \\ y = (\sin\varphi)x' + (\cos\varphi)y' \end{array} \right\} \Rightarrow \begin{array}{l} x^2 = (\cos^2\varphi)(x')^2 + (\sin^2\varphi)(y')^2 - 2(\cos\varphi)x'(\sin\varphi)y' \\ y^2 = (\sin^2\varphi)(x')^2 + (\cos^2\varphi)(y')^2 + 2(\cos\varphi)x'(\sin\varphi)y' \end{array}$$

Αφαιρούμε κατά μέλη και έχουμε:

$$x^2 - y^2 = (\cos^2\varphi)(x')^2 + (\sin^2\varphi)(y')^2 - 2(\cos\varphi)x'(\sin\varphi)y'$$

$$\begin{aligned} & -(\sin^2\varphi)(x')^2 - (\cos^2\varphi)(y')^2 - 2(\cos\varphi)x'(\sin\varphi)y' \\ &= (x')^2(\cos^2\varphi - \sin^2\varphi) - (y')^2(\cos^2\varphi - \sin^2\varphi) - 4(\cos\varphi)x'(\sin\varphi)y' \\ &= (x')^2(\cos 2\varphi) - (y')^2(\cos 2\varphi) - 2x'y'(\sin 2\varphi) \Rightarrow \end{aligned}$$

$$\begin{array}{l} (x')^2 - (y')^2 - 2x'y' = (x')^2(\cos 2\varphi) - (y')^2(\cos 2\varphi) - 2x'y'(\sin 2\varphi) \Rightarrow \\ \cos 2\varphi = 1 \\ \sin 2\varphi = 1 \end{array} \left\} \Rightarrow 2\varphi = \pi/4 \Rightarrow \varphi = \pi/8.$$